

FLAGGA

BIULETYN POLSKIEGO TOWARZYSTWA WEKSYLOLOGICZNEGO

XVIth INTERNATIONAL CONGRESS FOR VEXILLOLOGY
WARSAW 30 June - 5 July 1995

**20-rocznica XVI Międzynarodowego Kongresu
Weksylologicznego w Warszawie**

Od Redakcji

W siódmym numerze biuletynu wspominamy wydarzenia sprzed 20 lat, kiedy to w Warszawie w dniach od 30 czerwca do 5 lipca 1995 roku odbył się XVI Międzynarodowy Kongres Weksylogiczny. Rok 1995 to 700. rocznica ustanowienia herbu Państwa Polskiego – Orła Białego. Niniejsza publikacja jest pierwszym sprawozdaniem z Kongresu. Proszę wybaczyć, że nie zupełnie pełna. Na 33 zgłoszone i wygłoszone referaty nie otrzymaliśmy pięciu tekstów, a żaden nie miał barwnych rysunków, choć na ekranie tylko takie wyświetlano w postaci slajdów (rzutników multimedialnych jeszcze nie znano). Zarząd PTW otrzymał dwadzieścia parę tekstów, głównie dzięki prywatnym znajomościom kolegi, sławisty, Remigiusza Bociana z tłumaczami, którzy obsługiwali Kongres. Brak jest również jakichkolwiek zdjęć z Kongresu. W następnych numerach będziemy sukcesywnie zamieszczali posiadane przez nas referaty z Kongresu.

Zapraszamy do lektury bieżącego numeru.

Krzysztof Jasieński

Flaga XVI Międzynarodowego Kongresu Weksylogicznego zaprojektowana przez Alfreda Znamierowskiego.

Na pierwszej stronie biuletynu plakat XVI Międzynarodowego Kongresu Weksylogicznego wykonany przez Jana Lenicę (1928-2001) wybitnego artystę plastyka, scenarzystę, krytyka sztuki i reżysera filmów animowanych. Oryginał plakatu znajduje się w zbiorach Władysława Serwatowskiego.

Na ostatniej stronie zdjęcie oryginału plakatu XVI MKW.

Początki naszego udziału w Międzynarodowych Kongresach Weksylogicznych

Pierwsi polscy poszukiwacze informacji o starych, ale i aktualnych, często zmieniających się flagach dowiedzieli się, że tej dziedzinie wiedzy są poświęcane międzynarodowe kongresy. A w 1973 roku zbliżał się już piąty kongres, organizowany pod patronatem Międzynarodowej Federacji Towarzystw Weksylogicznych (FIAV). Tym razem, w Wielkiej Brytanii. Z niewielu polskich flagowców (słowo weksylogia/weksylogolodzy, dopiero docierało do niektórych) najbardziej wówczas przedsiębiorczy kolega starał się nań dotrzeć. Wyjazd prywatny nie wchodził w rachubę. Takiej rozpuszty władze PRL nie przewidywały. Wyjazd można by skutecznie za poparciem instytucji naukowej. I w takiej nawet on pracował. Niestety nie jako pracownik naukowy odpowiedniego do tematu wydziału, lecz jako personel inżynierjno-techniczny Wydziału Fizyki. Starania jego zatem, zostały zablokowane na wstępnym etapie, a wyjazd nie doszedł do skutku.

Uzyskane doświadczenie okazało się bezcenne, przed następnym, VI kongresem w 1975 roku. Impulsem do wyjazdu było osobiste, oraz formalne zaproszenie organizatora Klaesa Sierksmy, którego książki o heraldyce miejskiej mieliśmy w Warszawie, a którego odszukanie w Holandii (latem roku 1974) było sprawą niezmiernie prostą. Wystarczyło, będąc latem na jachcie w Amsterdamie, zadzwonić z pierwszej budki telefonicznej, zaopatrzonej w książki telefoniczne całego kraju, i wyszukać to nazwisko w spisie. Radość jego, że w dalekiej (bo za żelazną kurtyną) Polsce są weksylogolodzy, którzy znają jego książki sprawiła, że już tego samego dnia gościł na naszym polskim jachcie z całą swą rodziną. Trzeba wyjaśnić współczesnemu mieszkańcowi Unii Europejskiej, że jedynie żeglarstwo umożliwiała, w Polsce, najłatwiejsze zdobycie paszportu na wyjazd za granicę. Tu paszporty wydawał nie Urząd Paszportowy afiliowany w SB, a Centralny Ośrodek Sportu, który wysyłał za granicę piłkarzy, bokserów, biegaczy i ... żeglarzy. A więc nie liczyły się tu takie względy jak szpiegostwo naukowe czy technologiczne. Tu wysyłało się raczej osiłeków lub takich co walcząc z chorobą morską potrafili nie zatopić państwowego jachtu. Ciężka praca żeglarza umożliwiała kilkudniowy odpoczynek i możliwość zwiedzenia jednego z muzeów europejskich. No i sposobność zadzwonienia do znajomego – nieznanego. Sierksma następnego dnia obwiał początkującego polskiego weksyloga wokół Ijselmeer opowiadając barwnie, że następnego roku, na statku pływającym po wewnętrznym morzu odbędzie się 6 ICV; na który go zaprasza.

Tego nie można było zlekceważyć. Gdy nadeszło zaproszenie na początku '75 roku, wykorzystując doświadczenie sprzed dwu lat, nasz „delegat”, zastosował odwrotną kolejność. Udał się najpierw do prorektora odpowiedzialnego za współpracę z zagranicą z rzetelnie

umotywowanym pismem. Przy okazji w gabinecie rektora, padło na Uniwersytecie po raz pierwszy słowo weksylogia; a tego słowa, wówczas, w żadnym leksykonie nie było. Dziekan, po podpisie rektora nie odważył się wyrazić żadnego zdziwienia, myślał tylko jak zgrabnym słowem się zgodzić. Drukowany wniosek nie przewidywał przeszkodę. Wydanie paszportu i wiza, opłacenie przez uczelnię samolotu (LOT obsługiwał linię do Amsterdamu) poszło automatycznie. I w tymże roku, 1975-tym, po raz pierwszy delegat z Polski (i z całego „obozu postępu i socjalizmu”) przybył na Międzynarodowy Kongres Weksylogiczny.

Udział w następnym, VII Kongresie w Waszyngtonie stanowił znacznie większe wyzwanie. Nawet, jak się okazało, nie z powodu na koszt tak dalekiego wyjazdu, ale z zupełnie innych względów; geostrategicznych. Ale historia tych starań to zupełnie inna opowieść. Tego się w skrócie opowiedzieć nie da.

Cztery lata później, na VIII Kongresie, był już także przedstawiciel ZSRR, a w Zurychu (9 lat później) w 1993 roku zjawiła się grupa Polaków i członków klubu weksylogicznego z Pragi. Dobiała końca sprawa rejestracji naszego Towarzystwa, a prominentny członek naszej grupy Władysław Serwatowski miał doświadczenie w organizacji imprez międzynarodowych. Był bowiem szefem polskiego stoiska na międzynarodowej wystawie w Sewilli. A więc to przemawiało za tym aby wystąpić z propozycją zwołania Kongresu w Polsce. Może baliśmy się nieco, że koledzy zza południowej granicy nas ubiegną. Ich klub już od szeregu lat funkcjonował. Wydawali biuletyn, a niektórzy jego członkowie dali się poznać; przynajmniej nam. Ale oni wydawali się trochę onieśmieleni rozmachem tego międzynarodowego spotkania.

Na zdjęciu od prawej: William Crampton, Władysław Serwatowski, Andrzej Bebtowski i Alfred Znamierowski rozmawiają o planowanym kongresie warszawskim. Zdjęcie wykonano trakcie kongresu w Zurichu.

My zaś bardzo chcieliśmy gościć międzynarodową czołówkę weksylogów u siebie. Sprzyjała temu data następnego po szwajcarskim kongresie – 1995 rok, a więc rok 900-lecia Orła Białego jako polskiego herbu państwowego. W kularowych rozmowach uzyskaliśmy

wstępną zgodę prezesa FIAV Williama Cramptona, znanego już z kilku poprzednich Kongresów. Po krótkiej naradzie postanowiliśmy zgłosić propozycję do Federacji. I to nastąpiło na zebraniu organizacyjnym Międzynarodowej Federacji Towarzystw Weksylogicznych, odbywanym w trakcie XV Kongresu w Zurychu. Zgodę na Kongres w Warszawie wyrażono.

Na zdjęciu od lewej: Alfred Znamierowski, Remigiusz Bocian, Grzegorz Czerwiński, Jacek Skórupski, Andrzej Bebłowski, Jos Poels, William Crampton, Jan Miller.

Cały rok zastanawialiśmy się jak przystąpić do tak trudnego zadania. Nie mieliśmy żadnego poparcia instytucji, ani gotówki do rozpoczęcia przygotowań. Nieoceniony Władysław Serwatowski, wziął całą sprawę w swoje ręce i z pomocą biura, które zawodowo takimi sprawami się parało, sprawnie poczynił przygotowania. Uzyskał honorowy patronat marszałka sejmu. Zobowiązał kilku dyrektorów muzeów i innych instytucji do przygotowania czasowych wystaw flag i chorągwi. Do potencjalnych uczestników rozesłał około ćwierć tysiąca listów, na które dwudziestka odpisała entuzjastycznie. Ponadto rozesłał materiały prasowe poprzez MSZ. Czołowi polscy artyści przygotowali okolicznościowy plakat (Jan Lenica), projekt flagi i grawerowany ozdobny gwóźdź na trzonek kongresowego młotka. Już na rok przed kongresem sprawy tak się miały, a codzienna gazeta *Życie Warszawy* wydrukowała (15.3.1994) dodatek poświęcony flagom, PTW i weksylogologii.

W międzyczasie zostaliśmy skontrolowani przez Przewodniczącego Federacji, który dowiedział się o przygotowywanych wystawach i zobaczył miejsce, gdzie miał się odbywać kongres. William Crampton i Jos Poels goszczeni byli w siedzibie PTW (patrz zdjęcie). Inspekcja wypadła wyśmienicie i dnia 1 lipca 1995 pod masztami flagowymi przed Pałacem Kultury i Nauki w Warszawie stanęła grupa światowych weksylogologów. Po wciągnięciu na maszty flag FIAV, PTW i okolicznościowej – kongresowej, przewodniczący Federacji oznajmił, że XVI Międzynarodowy Kongres Weksylogiczny został otwarty. Następnie uczestnicy przeszli na widownię Teatru Studio, który został udostępniony na czas trwania Kongresu pod obrady. Kongres obsługiwała na bieżąco grupa tłumaczy co spotkało się z zadowoleniem uczestników.

Pomiędzy obradami były wycieczki na poszczególne wystawy do muzeów, z największą, na Zamku Królewskim, na czele. Niezależnie od programu kongresowego był osobny program dla osób towarzyszących („ladies program”). A wspomniane *Życie Warszawy* wydało z okazji Kongresu ośmiostronicowy dodatek p/t *Życie Flagowe*. Na zakończenie, w restauracji hotelu „Forum” odbył się galowy bankiet. Po zakończeniu właściwego kongresu, dla zainteresowanych, zorganizowano wycieczkę do Krakowa.

Andrzej Bebłowski

Od Orła Białego do Flagi Ziemi¹

125 uczonych, polityków, dyplomatów, burmistrzów miast i artystów z 26 państw pięciu kontynentów przyjeżdża do Warszawy pokłonić się z okazji siedemsetlecia polskiemu Orłowi Białemu w koronie – szóstemu według starszeństwa wśród herbów państw europejskich, a ustanowionemu przez króla Przemysła II – 26 czerwca 1295 roku.

Dla uświetnienia tej rocznicy, w Warszawie odbywa się XVI Międzynarodowy Kongres Weksylogiczny (Flagoznawczy) pod patronatem Marszałka Sejmu RP i auspicjami Centrum Flagi Ziemi, Polskiego Towarzystwa Weksylogicznego i Flag Design Center. Program Kongresu wypełnia piętnaście wystaw czasowych i 33 referaty naukowe tłumaczone z pięciu języków, w Sali Teatru Studio w PKiN.

Rocznica sprzyja wydaniu nowych publikacji albumowych, monograficznych, katalogowych i filatelistycznych oraz działaniom popularyzującym i pogłębiającym wiedzę o polskiej historii, symbolach narodowo-patriotycznych, znakach zaszczytnych, ceremoniałach i zwyczajach.

Zamek Królewski w Warszawie, Muzea: Wojska Polskiego, Niepodległości, Sportu i Turystyki, Kolejnictwa, Okręgowe w Ostrołęce i Regionalne w Rybniku, Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie oraz MON, Galeria Studio, PLL LOT, PPL Okęcie, Poczta Polska, Hotel Mercure-Chopin, bazylika w Kadzidle i kościół Świętego Stanisława Kostki na Żoliborzu wystawiają ponad 1750 chorągwi, sztandarów, flag okolicznościowych i firmowych, proporców, bander, buńczuków, feretronów, płomieni, fartuchów i innych cennych dokumentów weksylogicznych i heraldycznych. Każdy wybrany obiekt miał inną historię, prawie każdy wzruszał kiedyś lub czyni to dzisiaj; bywał chroniony, broniony, przechowywany, wystawiany lub zbierany. W tych wystawach zawarta jest historia Polski i Polaków oraz nasze aspiracje i nadzieje.

Do bogatej prezentacji polskich barw i znaków rozpoznawczych dołączają w czasie Kongresu tej miary flag iści co Anders Holmquist ze Szwecji, Fred Schierenbeck z Niemiec i Polak Zygmunt Januszewski – pokazując

¹ Artykuł zamieszczony był po raz pierwszy na stronie 3 „Życia flagowego” dodatku do „Życia Warszawy” Nr 175 z 30.03.1995 r.

na wystawach i w akcjach flagowych nowe możliwości używania chorągwi dla celów świątecznych, ozdobnych, rozrywkowych oraz utrwalania porozumienia i tolerancji.

Dodatek „Życie flagowe” przybliży ekspozycje, informuje o referatach, ale również ma stanowić pomoc w rozwijaniu zainteresowań historią symboli zarówno tych uniwersalnych, jak i polskich. Instytucje i firmy znajdują we flagach element identyfikacji i promocji a urzędy oraz osobistości znaki dostojności, godności i zaufania.

Orzeł Biały od wieków był niekwestionowanym przez Polaków symbolem. Łączył nas. Obecną rocznicę uważam za najważniejszą w Polsce Wydarzenie historyczne, polityczne i moralne bieżącego roku. Wydarzenie dla wszystkich i każdego z osobna.

Sądzę, że wielu weksylogologów przyjeżdżających po raz pierwszy do Warszawy wywiezie czytelne wrażenie, że są w Polsce symbole i znaki, które nas jednoczą, wiążą i reprezentują.

Barwa biało-czerwona i Orzeł Biały w koronie niezmiennie świadczą, że jesteśmy razem niezależnie od tego, czy postrzegani jesteśmy jak Wschód Zachodu czy zachód Wschodu. Dziś jesteśmy także świadomymi obywatelami naszej planety i dlatego w czasie Kongresu na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie pokazane są również flagi Ziemi powstałe z polskiej inicjatywy.

Władysław Serwatowski

Plan Kongresu

30.06. Rejestracja uczestników w Centrum Sztuki STUDIO w Pałacu Kultury i Nauki. Zwiedzanie pracowni projektowania flag w Akademii Sztuk Pięknych. Otwarcie wystaw: flag lotniczych towarzystw lotniczych lądujących na lotnisku Okęcie, okolicznościowych flag i proporców szwedzkiego projektanta i weksylografa Andersa Holmquista oraz flag reklamowych przedsiębiorstw francuskich w Polsce. Przyjęcie powitalne z udziałem władz FIAV oraz attaches wojskowych akredytowanych w Polsce.

01.07. Ciąg dalszy rejestracji uczestników kongresu. 9:00 – otwarcie obrad² przez przewodniczącego Władysława Serwatowskiego. 13 naukowych komunikatów weksylogicznych w godz. 9:25-13:30. Zwiedzanie wystawy polskich sztandarów, flag, proporców, fartuchów na bębny, płomieni do trąbek i buńczuków z XVI-XX w. w Muzeum Wojska Polskiego. Zgromadzenie generalne FIAV. Polskoniemiecka akcja artystyczna Zygmunta Januszewskiego i Freda Schierenbecka „Malowanie flagi” w Galerii STUDIO. Pokaz zbiorów weksylogicznych Andrzeja Bebłowskiego.

02.07. Zwiedzanie wystaw: „Flagi klubowe i sportowe” w Muzeum Sportu i Turystyki”, „Flagi miast północnego Mazowsza” w Muzeum Okręgowym w Ostrołęce, „Chorągwie procesyjne i feretrony” w Bazylice w Kadzidle.

03.07. Zwiedzanie wystaw: „Projekty flagi Ziemi”

² Obrady miał otworzyć Marszałek Sejmu RP Józef Zych, który objął Kongres honorowym patronatem, niestety nie mógł osobiście uczestniczyć.

na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie i „700 lat Orła Białego” w salach Zamku oraz „Motywy chorągiewne w dawnej grafice i w projektach współczesnych dla Wojska Polskiego” w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego. 14 naukowych wystąpień weksylogicznych w godz. 13:00-18:00.

04.07. 6 wystąpień weksylogicznych. Seminarium „Weksylogologia a komputery”. Zwiedzanie wystawy „Sztandary kolejowe” w Muzeum Kolejnictwa w Warszawie.

05.07. 11 naukowych wystąpień weksylogologów w godz. 9:00-13:30. Posiedzenie i wybory władz FIAV oraz miasta organizatora XVII Międzynarodowego Kongresu Weksylogicznego. Konferencja prasowa. Zwiedzanie wystaw: „Wybrane sztandary „Solidarności” w kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu, „Symbole pracy i wiary na sztandarach cechów warszawskich od XVIII do XX wieku” oraz „Ze współczesnej słowackiej twórczości heraldycznej” w Muzeum Niepodległości w Warszawie. Zamknięcie Kongresu z przekazaniem insygniów MKW i FIAV oraz przyjęcie pożegnalne.

Uczestnicy Kongresu

W Kongresie uczestniczyły następujące osoby (układ alfabetyczny wg państw):

- z **Argentyny** – Roberto Aducci, Anibal Gotelli, Alberto Ruben Perazzo, David Prando;
- z **Australii** – Ralph Bartlett, Ron Strachan, Ken Ward;
- z **Belgii** – Michel Lupant, Jan Mertens, Léon Nysen, R. M. Bonniver van Watterghem;
- z **Czech** – Vladimír Baar, Aleš Brožek, Peter Exner, Pavel Fojtík, Ludvík Mucha;
- z **Danii** – Eva Ivarsson, Rolf Lindquist, Lisbeth Annette Stilling;
- z **Finlandii** – Ari Järvinen, Pekka Saarela, Gustav Söderlund;
- z **Francji** – Pierre Berry, Jean-Paul Billault, Pierre Charrié, Paul Dechaix, Carole Lager, Jean Le-Roy, Michel Monnot, Lucien Philippe, Hervé Pinoteau, Alain Raullet, Michel Sicard, Andrzej Wocial;
- z **Hiszpanii** – José Luis Brugués-Alonso, Anna-Maria Enríques-Navarro, Carlos Fernández-Espero, Anna-Maria Galán, Sebastián Herreros-Agúí, Francisco Ladron de Guevara y Liria, Jordi Pérez, Tomás Rodríguez-Peñas, María-José Sastre y Arribas;
- z **Holandii** – Richard Allport, Willem Van Ham, Gerrit J. Ten Hoeve, Thijs van Leeuwen, Jos Poels, Derkwillem Visser jr.;
- z **Kanady** – Rick Broadhead, Kevin Harrington, Wolfgang Jilek, Wolf Lincke;
- z **Malty** – Adrian Strickland;
- z **Meksyku** – Teodoro Amerlinck y Zirión;
- z **Niemiec** – Volker Bernhardt, Thilo Biegler, Dietrich Desennis, Erwin Günther, Erhardt Haacek, Karl-Heinz Hesmer, Roman Klimeš, Alfons Kunerle, Erich Dieter Linder, Willi-Dieter Osterbrauck, Jürgen Rimann, Falko Schmidt, Hans Dieter Schneider, Gunnar Staack, Jifí Tenora, Heinz Waldner, Ulrich Zeiler, Hermann Ziegler;
- z **Norwegii** – Ernst de Jong, Jan Henrik Munksgaard;

z **Nowej Zelandii** – John Moody;
 z **Polski** – Andrzej Bebłowski, Elżbieta Bimler-Mackiewicz, Remigiusz Bocian, Andrzej Bonasewicz, Izabella Chełkowska-Wolczyńska, Tadeusz Dominik, Maciej Drogasiewicz, Jerzy Duda-Gracz, Stasys Eidrigevicius, Hubert Hilscher, Leszek Hołdanowicz, Krzysztof Józef Guzek, Irena Kraśnicka, Tadeusz Krząstek, Lech Majewski, Grzegorz Marszałek, Jan Młodożeniec, Grzegorz Pabel, Andrzej Pągowski, Sławomir Ratajski, Władysław Serwatowski, Jacek Skorupski, Jędrzej Stępak, Rostaw Szaybo, Jan Tarasin, Krzysztof Tyczkowski, Maciej Urbaniec, Alfred Znamierowski;
 z **Rosji** – George Vilinbakhov;
 z **RPA** – Bruce B. Berry, Edward Brandon, Frederick G. Brownell, Tony Alan Hampson-Tindale;
 z **Słowacji** – Zdenko G. Alexy, Walt Jurecic;
 z **Słowenii** – Walt F. Jurecic, Joze Kotic, Iztok Sorli;
 z **Sri Lanki** – Kumaran Fernando;
 z **Szwajcarii** – René Bieri, Andreas Bliggenstorfer, Rainer Bolliger, Josef Brülisauer, Gregor Th. Brunner, Karl Deck, Emil Dreyer, Andreas Flugger, Max Frei, Joseph Melchior Galliker, Georg German, Gerhard Hernach, Rolf Hinterberger, Marco A. R. Leutenegger, Peter Marcel Mäder, Günter Mattern, Anny Mühlemann, Harald Müller, Roger Pfund, Casimir de Rham, Sabine Sille, Joseph Wiget;
 z **Szwecji** – Lars Berntsson, Bosse Hansson, Anders Holmquist, Eva Ivarson-Leif Jonnson, Leif Pahlsson, Christer Themptander, Ewa Turek;
 z **Turcji** – Bülent Erkmen, Jaroslav Martykán;
 z **Ukrainy** – Andrij Greczyło;
 z **USA** – Saul Bass, Randolph Beard, George F. Cahill, Seymour Chwast, Grace Cooper, Mary-Ann Doctor-Smyth, Bruce E. Druckenmiller, Scot Guenter, Rico Lins, Peter Orenski, Harry Oswald, David E. Phillips, John M. Purcell, Zvi Ruder, Whitney Smith, William C. Spangler, Gustavo Tracchia;
 z **Wenezueli** – Santiago Pol;
 z **Węgier** – Zoltan P. Horvath, Péter Pócs, Tomas Rumi;
 z **Wielkiej Brytanii** – Hugh Boudin, William G. Crampton, Michael A. Faul, Tim Garner, Lucy Holmes, Qu Lei-Lei, Fiora McKenzie, Barbara Tomlinson;
 z **Włoch** – Alfredo Betocchi, Mimmo Castellano, Lodovica Gallo-Orsi, Masimo Galoppa, Mario Gibellini, Silvio Gilberti, Italo Lupi, Aldo Ziggio.

Wystąpienia naukowe w czasie Kongresu

1. Władysław Serwatowski, przewodniczący XVI MKW (Polska), *Historia motywów politycznych i religijnych na fładze Europy*.
2. Whitney Smith (USA), *Flaga Chrześcijaństwa*.
3. Alfred Znamierowski (Polska), *Błędy i opuszczenia w reprimie Flaggenbuch 1939 („Księgi Flag”)*.
4. Andrzej Bebłowski (Polska), *Polskie flagi jachtowe*.
5. Jürgen Rimann (Niemcy), *Flagi w Niemczech w latach 1945-1952 ze szczególną rolą chorągiewek na autach służbowych*.

6. Elżbieta Bimler-Mackiewicz (Polska), *Symbole pracy i wiary na sztandarach rzemieślniczych*.
7. Donald T. Healy (USA), *Flagi rdzennej amerykańskiej ludności w Stanach Zjednoczonych*.
8. Tadeusz Krząstek (Polska), *48 nowych sztandarów Jednostek Wojska Polskiego w 1994*.
9. Emil Dreyer (Szwajcaria), *Zwężta historia flagi Berna*.
10. David Prando (Argentyna), *Argentyńskie sztandary wojskowe w Chile i w Peru – w walkach w latach 1816-1824*.
11. Kevin Harrington (Kanada), *Obstrukcjonści i ich flagi*.
12. Ewa Turek (Szwecja), *Chorągiew Lwowa związana z historią Polski*.
13. Walt Jurecic (Słowacja), *Flagi południowej Europy*.
14. Anibal Gotelli (Argentyna), *Podstawy i propozycje rozwoju weksylologii oraz organizacji międzynarodowej wspólnoty weksylologicznej*.
15. William Crampton (Wielka Brytania), *Proces tworzenia i niszczenia w rozwoju weksylologicznym*.
16. Michael Faul (Wielka Brytania), *Chorągwie przedheraldyczne Wikingów z XI w.*
17. MaríaJosé Sastre y Arribas (Hiszpania), *Weksylologia w starych hiszpańskoarabskich kronikach*.
18. Anders Holmquist (Słowacja), *Flagi jako sztuka i rzeźba na wietrze*.
19. Aleš Brožek (Czechy), *Poszukiwanie doskonałych flag miejskich*.
20. Andrij Greczyło (Ukraina), *Współczesna, cywilna weksylologia ukraińska*.
21. Jacek Skorupski (Polska), *Flagi samorządowe w Polsce*.
22. Krzysztof Braun (Polska), *Symbolika flag miast Północnego Mazowsza*.
23. Sławomir Jakubczak (Polska), *Flagi miasta i gminy Serock*.
24. Jiri Tenora (Niemcy), *Flagi i herby dzielnic Berlina Wschodniego po roku 1989*.
25. Teodoro y Zirion Amerlinck (Meksyk), *Autentyczne flagi Pierwszego Cesarstwa Meksykańskiego*.
26. Paul Dechaix (Francja), *Weksylologia sabaudzka od Galów z Allobrouges do królów włoskich*.
27. Philippe Rault (Francja), *Flagi bretońskie*.
28. Roman Klimeš (Niemcy), *Symbole Wallis i Futuny – francuskich terytoriów zamorskich*.
29. Frederick G. Brownell (RPA/RSA), *Flaga narodowa Afryki Południowej – powstanie ostatecznego projektu*.
30. Jan Henrik Munksgaard (Norwegia), *Nowa flaga Norwegii 1814-1821*.
31. Gunnar Staak (Niemcy), *Weksylologia a komputery*.
32. Fred Schierenbeck (Niemcy), *Zygmunt Januszewski (Polska), Malowanie flag – sztuka dialogu*.
33. Krzysztof Guzek (Polska), *System flag państwowych Rzeczypospolitej 1918-1945-1995*.

Noty biograficzne prelegentów

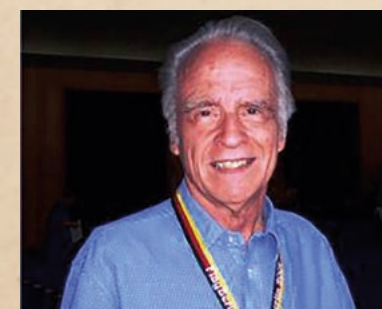
Władysław Serwatowski

(ur. 1949) Popularyzator polskiej kultury, od 1973 r. związany z międzynarodowym rynkiem sztuki. Absolwent Wydziałów Filozofii KUL oraz Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW; doktor nauk humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego na podstawie rozprawy „Udział Polski w Wystawie Uniwersalnej EXPO'92 w Sewilli, znaczenie dla kształtowania wizerunku międzynarodowego”. Członek Międzynarodowej Organizacji Ekspertów, ORDINEX, Genewa/Paryż (od 1985 r.) – sekcja kultura i jej promocja oraz media; w latach 1995-2001 był jej wiceprzewodniczącym. Od 1978 r. prowadzi w Warszawie – Centrum Flagi Ziemi.

Komisarz, scenarzysta lub doradca ponad 200 wystaw polskiej sztuki współczesnej w ponad 30 krajach pięciu kontynentów. Komisarz generalny Polski na Wystawie Uniwersalnej EXPO'92 w Sewilli. Od 1998 r. promotor organizacji Wystawy Uniwersalnej we Wrocławiu; pełnomocnik Prezydenta miasta ds. starań o EXPO we Wrocławiu w latach 1999-2001. W 2002 r. koordynator Roku Polski w Hiszpanii. Organizator międzynarodowych kongresów naukowych w Polsce: plakatologicznego (1994) i weksylologicznego (1995). Wykładowca marketingu sztuki dla studentów grafiki i fotografii Wydziału Grafiki i Instytutu Sztuki Mediów w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (od 1993 r.) i marketingu w dyplomacji w Collegium Civitas (od 2003). Autor pięciu książek. Publikował teksty na temat kultury i sztuki w ponad 100 tytułach prasowych w 20 krajach oraz w kilkudziesięciu katalogach międzynarodowych.

Whitney Smith

(ur. 26 lutego 1940) jest profesjonalnym weksylogiem. Był instruktorem i asystentem profesora nauk politycznych na Uniwersytecie w Bostonie od 1964 do 1970 roku.

Termin weksylologia, który powstał w 1958 w jego artykule *Flagi świata arabskiego*, odnosi się do naukowej analizy wszystkich aspektów flagi. W 1961 roku Smith i jego współpracownik Gerhard Grahl założyli The Flag Bulletin, pierwsze na świecie czasopismo o flagach. W następnym roku, Smith utworzył znajdującą się w Winchester, Massachusetts siedzibę The Flag Research Center, która znajduje się tam od 45 lat. Smith zrezygnował z publikowania The Flag Bulletin w 2011. W 2013 roku przeniósł biblioteki i archiwa ośrodka do The Dolph Briscoe Center for American History na The University of Texas w Austin; The Flag Research Center zostało przeniesione do Trust for Vexillology, korporacji nonprofit, która wspiera Whitney Smith Center Flag w The Briscoe Center.

Smith razem Klaes'em Sierksma zorganizował w 1965 r. Pierwszy Międzynarodowy Kongres Weksylologiczny w Muiderberg w Holandii. A wraz z Louisem Mühlemannem założył w 1969 r. Międzynarodową Federację Stowarzyszeń Weksylologicznych (FIAV). Był również założycielem North American Vexillological Association (NAVA) w 1967 r. Obecnie jest emerytowanym sekretarzem generalnym FIAV i emerytowanym prezydentem NAVA.

Smith jest autorem 27 książek na temat flag, zwłaszcza *Flags Through the Ages and Across the World*, *The Flag Book of the United State* i *Flag Lore of all Nations*. Smith zaprojektował flagę Gujany. Współpracował z wieloma rządami i organizacjami jako vexillographer (projektant flag). W 1981 roku Smith był członkiem komitetu, który opracował flagę wyspy Bonaire.

Andrzej Bebłowski

(ur. 1933) Z wykształcenia jest elektrykiem po Politechnice Warszawskiej. Krótko pracował jako pomocniczy pracownik naukowy na uczelni, następnie w innych instytucjach naukowych, jako starszy specjalista. Flagi zawsze pociągały jego uwagę, a systematyczną obserwację i ceremoniał zaczął dokładnie poznawać w pierwszej połowie lat 60tych za sprawą żeglarstwa, które wtedy intensywnie uprawiał, poświęcając mu wszystkie swoje urlopy. Wykładał też na kursach żeglarskich etykietę jachtową, a flagom i zasadom etykiety poświęcił liczne artykuły i trzy pozycje książkowe. Jako pierwszy Polak uczestniczył w Międzynarodowych Kongresach Weksylologicznych i Sympozjum w Bremerhaven. Po przemianach ustrojowych w Polsce wraz z Janem Millerem postanowili założyć Polskie Towarzystwo Weksylologiczne. Został jego pierwszym prezesem. Do tej pory jest czynny w ruchu weksylologicznym i ponownie pełni funkcję prezesa PTW.

Alfred Znamierowski

(ur. 1940) Dziennikarz, heraldyk i weksylolog. Studiował geografię na Uniwersytecie Warszawskim.

W pierwszej połowie lat 60. publikował artykuły o flagach i banderach m.in. w „Dookoła Świata”, „Skrzydłata Polska”, „Morze”, „Kontynenty”. Następnie emigrował, w 1966 uzyskał azyl polityczny we Francji. W 1966-1978 pracował w monachijskim Radio Wolna Europa, w 1985-1994 w sekcji polskiej Głosu Ameryki, m.in. jako jej korespondent w Rzymie. Współpracował z paryską Kulturą i innymi pismami emigracyjnymi. Był członkiem najwyższych władz Ruchu Społeczno-Politycznego POMOST i jego przedstawicielem w Waszyngtonie, członkiem Solidarności Walczącej.

W Niemczech współpracował z niemieckim heraldykiem Ottfriedem Neubeckerem, będąc wykonawcą ilustracji – rysunków herbów do jego leksykonu Wappen Bilder-Lexikon oraz encyklopedii Brockhaus.

W 1978 założył w San Diego (Stany Zjednoczone) ośrodek The Flag Design Center, zajmujący się projektowaniem flag dla miast, hrabstw oraz osób prywatnych, a także badaniami weksylologicznymi. Następnie został dyrektorem artystycznym w Annin & Co w New Jersey, przedsiębiorstwie zajmującym się produkcją flag. Równocześnie był też głównym ilustratorem amerykańskiego pisma The Flag Bulletin.

Po przemianach roku 1989 w Polsce powrócił do kraju. W 1992 był współzałożycielem Polskiego Towarzystwa Weksylologicznego. Wykonuje ilustracje przedstawiające flagi i herby dla czasopism oraz wydawnictw, w tym dla PWN. W 1997 założył Instytut Heraldyczno-Weksylologiczny, zajmujący się badaniami herbów i flag oraz projektujący znaki dla polskich jednostek samorządowych.

Jürgen Rimann (1945-2006)

Niemiecki weksylolog i heraldyk. Był założycielem Deutsche Gesellschaft für Flaggenkunde. Zgromadził

unikalną kolekcję ręcznie wykonanych rysunków flag samochodowych. Niestety przedwczesna śmierć przerwała badań tego tematu. Całość kolekcji zamieszcza w Internecie jego przyjaciel Andreas Herzfeld.

Elżbieta BimlerMackiewicz

Kustosz dyplomowany. Kierownik Działu Historii Rzemiosła na Górnym Śląsku Muzeum w Rybniku. Autorka książki *Rybnik. Znaki samorządnych wspólnot*.

Krzysztof J. Guzek

Heraldyk, weksylolog, sfragistyk. Współzałożyciel Polskiego Towarzystwa Weksylologicznego oraz Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Broni i Barwy, członek Towarzystwa Heraldycznego Szkocji.

Uczestniczył w opracowywaniu godła Rzeczypospolitej Polskiej i srebrnych orzełków na czapkach pocztowców. W 2008 roku Komenda Główna Policji w Warszawie zaprosiła go do prac nad replikami sztandaru KGP, którego pierwszą wersję również współtworzył w roku 1999. Jest jedynym reprezentantem naszego kraju w ekskluzywnym Towarzystwie Heraldycznym Szkocji. Jako jedyny Polak, był gościem światowych kongresów heraldycznych w Besancon (2000), Dublinie (2002), Brugii (2004) oraz w St. Andrews w Szkocji (2006). Jest twórcą kilkunastu herbów, w tym powiatu kutnowskiego, łowicza oraz rodzinnej gminy Zduny (w połowie lat 90). Ten ostatni jest jego największym sukcesem, trafił bowiem do annałów światowych kongresów heraldycznych jako pierwszy przykład wykorzystania w herbie elementów współczesnej sztuki ludowej. W styczniu 1990 roku K. Guzek był członkiem

komisji prezydenckiej, która ustalała obecne godło naszego kraju. Wraz z grupą ekspertów z Ministerstwa Obrony Narodowej tworzył także ustawę o znakach Sił Zbrojnych RP. Od 1994 roku do 1996 roku Guzek był także członkiem komisji mundurowej przy Sztabie Generalnym Wojska Polskiego.

Zygmunt Januszewski (1956-2013)

Polski grafik, rysownik i ilustrator. W latach 1976-1981 studiował na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Był doktorem habilitowanym nauk o sztukach pięknych. Od 2000 roku był wykładowcą w Internationale Sommerakademie für Bildende Kunst w Salzburgu, a od 2002 roku prowadził Pracownię Ilustracji w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Był laureatem wielu nagród i wyróżnień, otrzymał między innymi: nagrodę stypendium Pierścienia Cesarskiego w Goslar, nagrodę za najpiękniejszą książkę roku przyznawaną przez Fundację Książki we Frankfurcie nad Menem za „Die rote Spur”, nagrodę Victoria and Albert Museum Illustration Award 2003 za okładkę Witness dla „The Guardian Review”.

Jego rysunki były publikowane w takich wydawnictwach jak: „Der Standard”, „Die Presse”, „Literatur und Kritik”, „Danubius”, „Fremdsprache Deutsch”, „Süddeutsche Zeitung”, „Die Zeit”, „Die Welt”, „Neue Zürcher Zeitung”, „The Guardian”, „Gazeta Wyborcza”, „Polityka”, „Wprost”, „Rzeczpospolita”, „Couriere International” i „Le Monde”. Zmarł w nocy z 11 na 12 września 2013 po długiej walce z chorobą nowotworową.

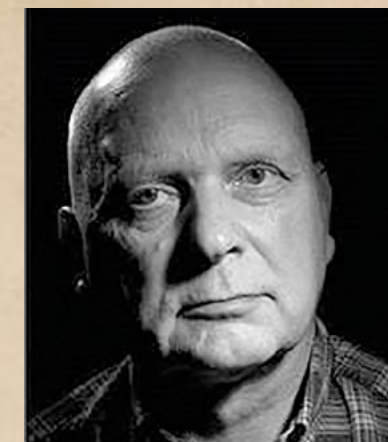
Fred Schierbeck

(ur. 1952) niemiecki malarz. W latach 1972-1979 studiował malarstwo i grafikę na Akademii sztuk Pięknych w Berlinie. Od 1981 r. nauczyciel sztuki w Niklas Luhmann-Gymnasium

w Oerlinghause. Od 1993 roku wykładowca na Uniwersytecie w Bielefeld.

Jan Henrik Munksgaard

(ur. 1943) norweski historyk. Asystent kokonserwatora zabytków powiatu w Hordaland w 1971 r. Pracownik naukowy na Uniwersytecie w Bergen. Kustosz w Muzeum Historycznym w Bergen. Od 1986 roku kustosz w Vest-Agder-fylkesmuseum. Odznaczony srebrnym Medalem za Zasługi Króla Jana.

Frederick (Fred) Gordon Brownell

(ur. 1940) południowoafrykański weksylolog, heraldyk i genealog. Zaprojektował m.in. flagi Namibii i Republiki Południowej Afryki. Autor wielu publikacji z zakresu heraldyki i weksylologii afrykańskiej.

Roman Klimeš

Czeski weksylolog. Współzałożyciel World Vexillological Research Institute. Członek FIAV. Autor książki *Freie Stadt Danzig – Flaggen, Wappen und Siegel (1920–1939)*.

Donald T. Healy

Północnoamerykański weksylog i analityk komputerowy. Autor książki *Flags of the Native Peoples of the United States*. Dwukrotnie otrzymał nagrodę North American Vexillological Association's.

Tadeusz Krząstek

(ur. 1953) płk nawigator, historyk, dokumentalista, nawigator stanowisk dowodzenia. Absolwent Wyższej Oficerskiej Szkoły Lotniczej w Dęblinie w 1977 roku. Autor wielu publikacji z dziejów oręża polskiego, m.in. *Monte Cassino 1944-1994. W 50. rocznicę bitwy*. Współautor scenariuszy i konsultant kilku filmów dokumentalnych.

Emil Dreyer

Szwajcar. Dentysta, heraldyk, weksylog. Prezes Société Suisse de Vexillologie. Sekretarz generalny w latach 1991-1997. Członek FIAV.

David Prando

Argentyński weksylog. Autor książki *Roja y gualda: La primera bandera de las Provincias Unidas del Río de la Plata (1810-1815)*.

Kevin Harrington

Prezes Canadian Flag Association. Członek FIAV. Laureat nagrody NAVA's Captain William Driver (2000). Redaktor *Flagscan*.

Ewa Turek

Czeszka. Historyk sztuki. Pracuje w Muzeum Armii w Sztokholmie.

Walt Jurečič

Słoweński elektrotechnik, weksylog, heraldyk. Członek międzynarodowych organizacji heraldycznych i weksylogicznych. Aktywnie uczestniczy w pracach różnych komisji heraldycznych i weksylogicznych.

Anibal Gotelli

Argentyńczyk. Ekspert organizacji logistycznych i relacji międzykulturowych. Prezes i założyciel Centro Interdisciplinario de Estudios Culturales (C.I.D.E.C.).

William Crampton (1936-1997)

Brytyjski weksylog. Założyciel Flag Institute, zasłużony badacz flag. Prezes FIAV. W uznaniu zasług od 1999 roku biblioteka Flag Institute w Kingston upon Hull nosi jego imię.

Michael Faul

Brytyjski weksylog, projektant flag, członek FIAV. Redaktor pisma *Flagmaster*.

Maria Jose Sastre y Arribas

Hiszpańska weksylog i heraldyk. Autorka wielu prac z tych dziedzin. Wykładowca w Real Academia Maritense de Heráldica y Genealogía.

Anders Holmquist

(ur. 1933) Szwedzki artysta projektujący flagi. Projektuje flagi indywidualne i okolicznościowe o motywach abstrakcyjnych i kubistycznych. Wprowadza nowe materiały, które dla jego eksperymentalnych potrzeb produkują firmy w Anglii, Stanach Zjednoczonych i Szwecji. Zaprojektował i wykonał pierwsze egzemplarze flag osobistych dla prezydentów: George'a Busha i Jimmy Cartera, aktorów: Arnolda Schwarzenegera i Bo Derek, artystów: Georgii O'Keeffe, Gali i Salvadora Dali, króla Szwecji Karola Gustawa XVI oraz flagę ziemi. Wystawiał flagi w przestrzeniach otwartych w Austrii, Niemczech, Anglii, Szwecji, USA, Holandii i Polsce. Brał udział w Międzynarodowych Kongresach Weksylogicznych.

Aleš Brožek

(ur. 1952) Czeski bibliotekarz i weksylog. Założyciel klubu weksylogicznego w Pradze w 1972 roku. Autor publikacji: *Přehled bází dat využitelných v knihovnách*, *Lexikon vlajek a znaků země světa*, *Osudy domů a obyvatel Churchillovy ulice v Ústí nad Labem*.

Andrij Greczyło

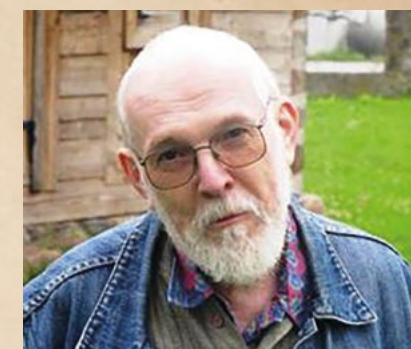
Ukraiński historyk i heraldyk. Przewodniczący Ukraińskiego Towarzystwa Heraldycznego.

Jacek Skorupski

Geograf, weksylog. Ukończył Uniwersytet Warszawski. Flagami interesuje się od najmłodszych lat, a studia geograficzne w sposób naturalny kierowały jego uwagę na flagi państwowe, flagi jednostek podziału administracyjnego pierwszego rzędu i flagi terytorialnych jednostek autonomicznych. Pomocy w poznaniu Jana Millera udzielił mu jego profesor, a zarazem czynny weksylog, Andrzej Bonasewicz. W nowym dla niego gronie wykazał wiedzę i rozeznanie weksylogiczne i stał się jednym z członków założycieli Polskiego Towarzystwa Weksylogicznego oraz członkiem pierwszego zarządu. W trzeciej kadencji został jego prezesem. Był redaktorem pierwszych 24 numerów biuletynu „FLAGA”.

Krzysztof Braun

Polski etnograf. W pracy naukowej zajmował się podziałami regionalnymi i historycznymi Polski, kulturą religijną i społeczną mieszkańców Mazowsza Podlasia oraz współczesnością kulturową kresów Rzeczypospolitej, głównie Wileńszczyzny, a także niematerialnymi wartościami dziedzictwa kulturowego.

Sławomir Jakubczak

Autor publikacji *Serock w starej fotografii*. Był przewodniczącym Rady Miejskiej Serocka.

Jiří Tenora (1929-2006)

Czeski inżynier, weksylog. Absolwent Akademii Ekonomicznej w Pradze. Od 1972 roku mieszkał w Berlinie. Członek czeskiego klubu weksylogicznego od 1980 roku. Od 1990 roku uczestniczył w pracach komisji weksylogicznej. W 1992 roku założył tzw. Gabinet Flag (Das Flaggenkabinett). Autor wielu publikacji z zakresu weksylogii m.in. Die Welt der Flaggen – die Flaggen der Welt (1990). Badał również flagi wojskowe państw Układu Warszawskiego.

Teodoro y Zirion Amerlinck

Argentyńczyk. Historyk. Senior weksylogów. Uczestnik prawie wszystkich kongresów weksylogicznych na których wygłaszał referaty o znakach meksykańskich i historii Ameryki Południowej.

Paul Dechaix

Francuz. Weksylog.

Philippe Rault

Bretończyk. Weksylog.

Wystawy trwające w czasie Kongresu

Folder XVI Międzynarodowego Kongresu Weksylogicznego prezentujący wystawy zorganizowane w jego trakcie.

W trakcie trwania Kongresu zostały otwarte następujące wystawy:

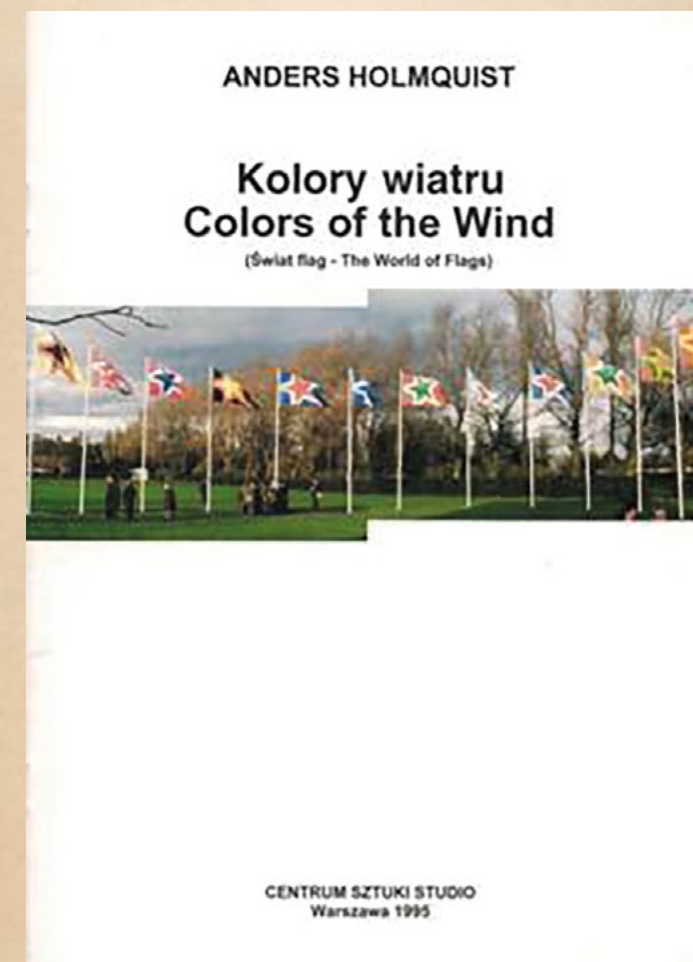
Flagi towarzystw lotnicznych lądujących na lotnisku Okęcie

30.06.1995 r. o godz. 12.00 w Hali Odlotów Międzynarodowego Dworca Lotniczego.

Na zdjęciu fragment wystawy zorganizowanej w Hali Odlotów Międzynarodowego Dworca Lotniczego na Okęciu.

Anders Holmquist – Kolory wiatru – Colours of the Wind
wystawa okolicznościowych flag i proporców szwedzkiego projektanta
30.06.1995 r. godz. 18.00 w Galerii Studio Pałacu Kultury i Nauki.

Strona tytułowa publikacji Andersa Holmquista *Kolory wiatru*.

Flagi reklamowe przedsiębiorstw francuskich w Polsce
30.06.1996 r. godz. 19.30 w Hotelu „Mercure Fryderyk Chopin” w Warszawie.

Chorągwie, sztandary i inne znaki wojska od Średniowiecza do 1945 roku

01.07.1996 r. godz. 15.15 Muzeum Wojska Polskiego.

Zygmunt Januszewski / Fred Schierenbeck – Symbole pozytywne, polsko-niemiecka akcja artystyczna „Malowanie flag”

01.07.1995 r. godz. 17.30 w Galerii Studio Pałacu Kultury i Nauki.

Katalog wystawy Symbole pozytywne

Flagi klubowe i sportowe

02.07.1995 r. godz. 8.30 w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Flagi miast Północnego Mazowsza

02.07.1995 r. godz. 12.00 w Muzeum Okręgowym w Ostrołęce.

Chorągwie procesyjne i feretrony

02.07.1995 r. godz. 13.30 w Bazylice w Kadzidle.

Projekty flagi Ziemi

03.07.1995 r. godz. 9.00 na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie.

700 lat Orła Białego

03.07.1995 r. godz. 9.45 w salach Zamku Królewskiego w Warszawie.

Motywy chorągiewne w dawnej grafice i w projektach współczesnych dla Wojska Polskiego

zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej i Ministerstwa Obrony Narodowej

03.07.1995 r. godz. 11.30 w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie.

Publikacje około Kongresowe

Katalog wystawy Motywy chorągiewne w dawnej grafice i w projektach współczesnych

Sztandary kolejowe

04.07.1995 r. godz. 15.00 w Muzeum Kolejnictwa w Warszawie.

Wybrane sztandary „Solidarności”

05.07.1995 r. w kościele św. Stanisława Kostki na Żoliborzu.

Symbole pracy i wiary na sztandarach cechów warszawskich od XVIII do XX wieku

05.07.1995 r. godz. 16.30 w Muzeum Niepodległości w Warszawie.

Ze współczesnej słowackiej twórczości heraldycznej

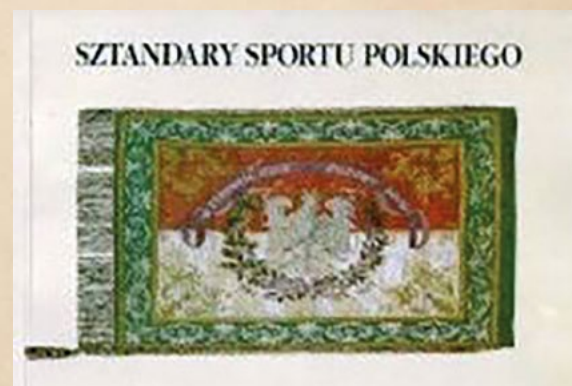
05.07.1995 r. godz. 17.00 w Muzeum Niepodległości w Warszawie.

„Życie flagowe” dodatek specjalny do „Życia Warszawy”.

Karta pocztowa wydana z okazji XVI Międzynarodowego Kongresu Weksylogicznego.

„Sztandary sportu polskiego”. Katalog wystawy opracowany przez Iwonę Gryś.

FLAZIKA

CIEKAWOSTKI WEKSYLOLOGICZNE Przed Kongresem

Wielu stałych uczestników kongresów i wielu nowych zgłosiło się, aby uczestniczyć w obradach w 1995 roku w Warszawie. W roku, który był ważnym jubileuszem polskich znaków szczytnych. Także nasi heraldycy i weksylogodzy z nadzieją oczekiwali na rozpoczęcie pierwszego u nas spotkania czołówki weksylogodów świata.

Ale w jednym z pism weksylogicznych, z obszaru dominacji sowieckiej, ukazał się artykuł pt. *Dlaczego nie jadę do Warszawy*. Oto jego treść, w przekładzie Remigiusza Bociana:

W dniach od 1 do 5 lipca br. odbędzie się w polskiej stolicy ważne wydarzenie weksylogiczne – XVI Międzynarodowy Kongres Weksylogiczny. I chociaż będzie bez wątpienia wystarczająco reprezentatywny i bogaty, mimo to nie spełni oczekiwań, które w nim pokładałem. Pierwszy kongres weksylogiczny na terytorium któregoś z krajów byłego bloku socjalistycznego miałby być według mnie rzeczywiście jedyną okazją dla jak największej liczby weksylogodów z tego regionu do osobistego poznania kierowniczych osobistości światowej weksylogii, do zaprezentowania swojej działalności i dowiedzenia się czegoś więcej z za kulis dyplomacji weksylogicznej. Lecz obawiam się, że tak się nie stanie, a ta okazja, tak samo jak nasze nadzieje, zostanie zniweczona.

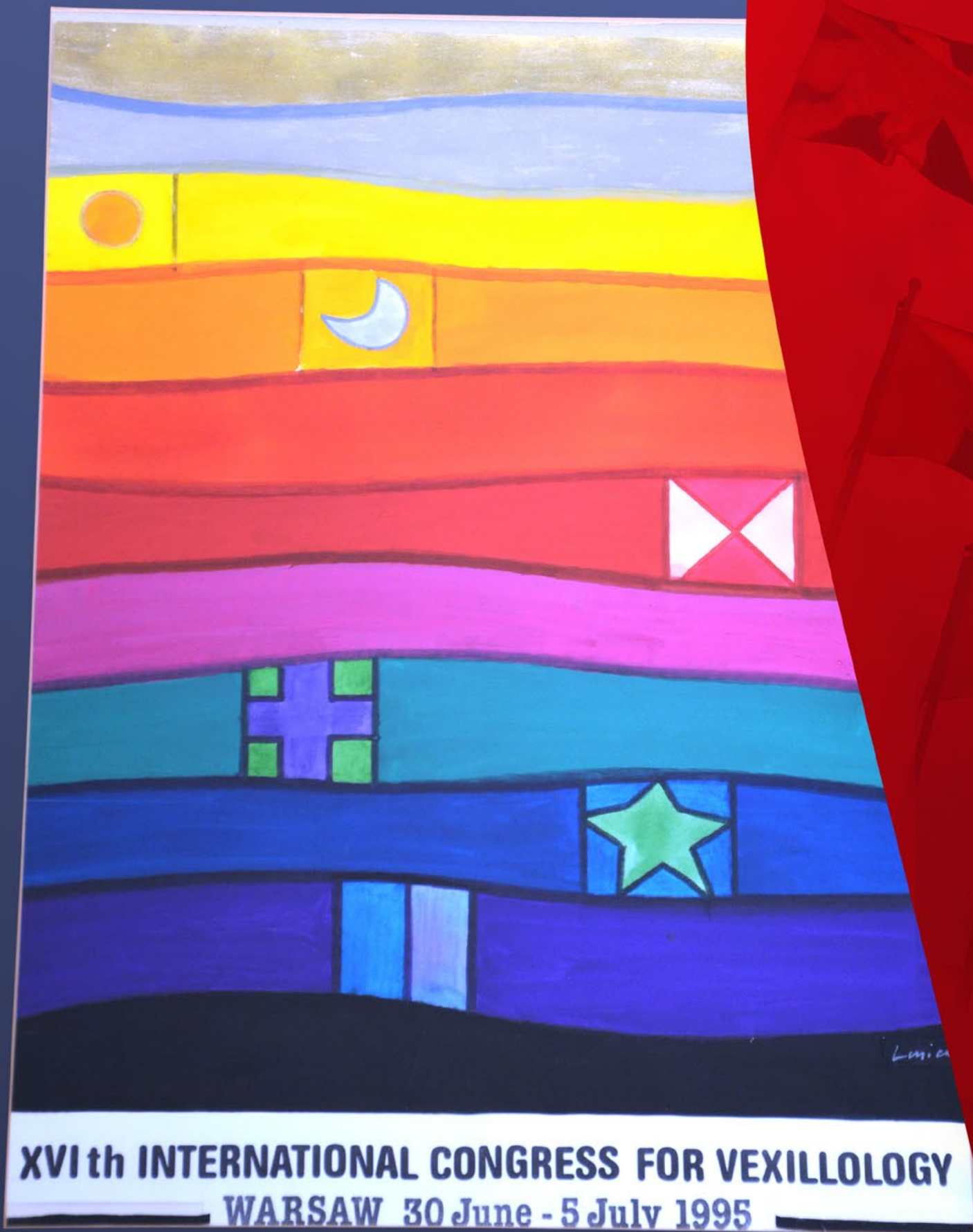
Z obiecaniej prezentacji towarzystw weksylogicznych i heraldycznych z pozostałych krajów Europy środkowej i wschodniej – poza Polską – prawdopodobnie w ogóle się odstąpi, ponieważ przynajmniej z naszej korespondencji z organizatorami kongresu wyływa, że ograniczyli się (przynajmniej w naszym przypadku) do kontaktu z Ośrodkiem Kultury Republiki Czeskiej w Warszawie, w celu uzyskania dokumentacji o regulacji prawnej flagi państwowej naszego kraju. Jest to szczególnie, w przypadku prezentacji i czeskiej i słowackiej weksylogii, które w sposób zorganizowany działa prawie ćwierć wieku, będąc w tym kierunku pionierem tej dziedziny w Europie środkowej i wschodniej i roztaczając w swych początkach ochronnych skrzydeł m.in. nad polskimi weksylogami – jest sprawą do zastanowienia się. Aczkolwiek w celu przedstawienia wyników pracy czeskiej i słowackiej weksylogodów czyniliśmy wysiłki oraz proponowaliśmy organizatorom kongresu swą pomoc, zostaliśmy zupełnie nie dosłyszani. Pozostał tylko po niej gorzki smak podejrzania, że polscy organizatorzy, czyniący starania na kongresie w Zurychu w 1993 r. o uzyskanie prawa organizacji przyszłego kongresu dla swojego kraju, jedynie koniunkturalnie argumentowali ponadnarodowym pojęciem tego kongresu i jego znaczeniem i dla pozostałych weksylogodów środkowo i wschodnio europejskich tak, by i przy naszej pomocy uciszyć wahających się Amerykanów i Anglików. Jak dotychczas nie wiem jak odbiło się to w wypadku pozostałych towarzystw weksylogicznych naszego regionu, ale podejrzewam naszych polskich kolegów, że swych obiecanek nigdy nie chcieli uczciwie dotrzymać.

O ile więc, pominiemy straconą szansę pierwszej oficjalnej prezentacji naszego klubu na forum międzynarodowym, to przypatrzmy się teraz jak polscy organizatorzy spełnili dalszą swą obietnicę, tj. zorganizowania kongresu za relatywnie rozumne warunki finansowe dla wszystkich, którzy będą chcieli w nim uczestniczyć. Właśnie biorąc pod uwagę to, że jest to pierwszy kongres w krajach postkomunistycznych, obiecywali polscy przedstawiciele na poprzednim kongresie tanie wspólne zakwaterowanie na autokempingu, niskie opłaty uczestnictwa, oraz inne ulgi, aby i niebogaci, co każdy dolar lub markę po dwakroć obracając przed wydatkiem – weksylogodowie z naszych krajów mogli przyjechać na obrady kongresu. Jednak znowu obiecanki – cacanki! Jakże było więc zdumienie uczestników poprzedniego kongresu, gdy według tradycji organizatorzy kongresu warszawskiego przesłali karty zgłoszeniowe, których warunki finansowe były na poziomie tych szwajcarskich, a w niektórych wypadkach nawet i wyższe! Tak więc, bramy kongresu pozostaną znowu zamknięte dla większości naszych (i nie tylko naszych) weksylogodów, a na kongresie będą znowu dominować uczestnicy z rozwiniętych państw Europy zachodniej i z za oceanu, którzy objeżdżają takie spotkania regularnie. Nawet i o uczestnictwie większej liczby polskich weksylogodów można wyrazić zwątpienie, ponieważ ich nie jest ani wystarczająco, na to aby w swoim kraju założyli zdolne do życia towarzystwo.

Emigranci i profesjonalni menadżerowie z rzeczowo nie zainteresowanego Pałacu Kultury i Nauki, którzy w weksylogii widzą przede wszystkim biznes, nie mogą jednak zastąpić zapału dziesiątków miłośników tej dziedziny. Ich wymagania finansowe do uczestników podobnej akcji, kierują się czymś innym niż solidarnością i zrozumieniem dla weksylogii – amatorów, którzy swoim hobby zajmują się głównie dla swojej radości i nie łączą się z nimi żadne ambicje karierowiczowskie lub ekonomiczne.

Nie tylko według mojego zdania, nadmierne wymagania co do wysokości opłat uczestnictwa, niedogodność terminowa, ale przede wszystkim gorzkie uczucie okłamania i celowa manipulacja, której obiektem, wraz z weksylogami z krajów postkomunistycznych, stałem się też i ja, skłoniły mnie do tego, abym odstąpił od planowanego udziału w „przełomowym” kongresie i abym swoje stanowisko wyraził publicznie.

Inż. Jaroslav Martykan

XVIth INTERNATIONAL CONGRESS FOR VEXILLOLOGY
WARSAW 30 June - 5 July 1995